

3. Ifølge den foreslåede regel i § 47 c, stk. 1, pantsættes virksomhedens aktiver ved anvendelse af et skadesløsbrev. Ejerpantebreve kan ikke anvendes. Der kan heller ikke anvendes almindelige pantebreve, dvs. pantebreve, der også er gældsbevis, og hvor pantsikkerheden har samme størrelse som den personlige fordring, der fremgår af pantebrevet, og formindskes i takt med gældens nedbringelse.

Et skadesløsbrev vil sædvanligvis give kreditor sikkerhed i det pantsatte for skadesløs betaling af, hvad pantsætteren til enhver tid måtte være kreditor skyldig, dog ikke ud over en beløbsgrænse, der angives i skadesløsbrevet (skadesløsbrevets ramme). Et skadesløsbrev er således en pantefordring på et bestemt beløb til sikkerhed for et underliggende skyldforhold, f.eks. en kassekredit i et pengeinstitut eller en løbende kredit hos en leverandør.

At der anvendes skadesløsbrev, har en række yderligere retsvirkninger, herunder – da pantsætter ikke i skadesløsbrevet erkender at skyldte noget bestemt beløb – at panthaveren ikke kan foretage udlæg alene på grundlag af dokumentet, men kun hvis gældens størrelse og forfaldstidens indtræden er erkendt af skyldneren eller klart fremgår af omstændighederne, jf. retsplejelovens § 478, stk. 1, nr. 6.

Et skadesløsbrev kan endvidere ikke håndpantsettes, herunder ved sekundær håndpantsetning, med henblik på at udnytte skadesløsbrevets ramme. Skadesløsbrevet vil ikke kunne udstedes til ihændehaveren. En ny pantsætning er udtryk for stiftelse af en ny panteret og kræver tinglysning for at opnå beskyttelse mod godtroende aftaleerhververe og retsforfølgning.

Et skadesløsbrev vil inden for sin ramme tjene til sikkerhed for de krav, der er omfattet af pantsætningsaftalen. Sædvanligvis vil pantsætningsaftalen være udformet på en sådan måde, at pantet tjener til sikkerhed for alle panthaverens tilgodehavender (en alskyldserklæring). Tjener pantsætningen alene til sikkerhed for visse bestemte skyldforhold, f.eks. en bestemt kassekredit, vil senere udvidelser skulle tinglyses. Ligeledes vil en udvidelse af de aktivgrupper, som virksomhedspantet omfatter, jf. stk. 3, nr. 1-7, nødvendiggøre fornyet tinglysning.

Skadesløsbrevet giver ikke sikkerhed for et større beløb end dets pålydende, selvom det giver pant i flere aktiver. Det indebærer, at skadesløsbrevets pålydende danner rammen for, hvad der ved fyldestgørelse i det pantsatte kan indkomme til dækning af det pantsikrede krav, herunder til dækning af påløbne renter og omkostninger.

4. I det omfang fordringspanthaveren tiltræder pantet, anvender panthaveren den sikkerhedsmæssige

ramme, der fremgår af skadesløsbrevet. Da panteretten er flydende, vil nye aktiver blive omfattet af panteretten, efterhånden som de erhverves af pantsætteren, uanset at panthaveren har tiltrådt panteretten i alle eller nogle af pantsætterens bestående aktiver. Skadesløsbrevets ramme vil dog udgøre den værdimæssige grænse for panthaverens fyldestgørelse i pantet.

Den sikkerhedsmæssige ramme gælder således i det direkte forhold mellem parterne på en sådan måde, at panthaveren ikke har ret til at fyldestgøre sig i større omfang end skadesløsbrevets pålydende. Ved en overdragelse af skadesløsbrevet til en anden panthaver vil det afgørende for panterettens omfang i forholdet mellem den nye panthaver og pantsætter være skadesløsbrevets pålydende ramme, og ikke i hvilket omfang den tidligere panthaver har fyldestgjort sig i sikkerheden. Der er således ikke tale om et sædvanligt kreditorskifte, men en ny pantsætning.

Panthaverens tiltrædelse af pantet vil i praksis kunne have mange former. De inddrivelsesformer, der er hjemlet i retsplejeloven, herunder udlæg i løsøre og inddrivelse af fordringer i medfør af § 538 a, inddebærer, at panthaveren har tiltrådt sit pant, jf. bemærkningerne nedenfor til lovforslagets § 3 om den foreslåede ændring af retsplejelovens § 538 a. Det gælder også, hvis pantet realiseres inden for konkurslovens rammer.

Ud over i de ovenfor nævnte tilfælde, hvor panthaverens fyldestgørelse følger direkte af lovgivningen, kan panthaveren (f.eks. et pengeinstitut) tiltræde pantet ikke kun ved at kræve betaling til sig på de pantsatte fordringer, jf. retsplejelovens § 538 a, men også ved at hindre pantsætteren i at råde over summer, der indbetales på pantsatte fordringer på pantsætterens egen konto. Hvis panthaveren herved hindrer pantsætteren i at trække på den konto (f.eks. ved gradvis nedsættelse af trækingsretten på en kassekredit), hvor indbetalinger på fordringerne finder sted, vil det kunne udgøre en tiltrædelse af pantet, således at indbetalingerne er udtryk for, at den sikkerhedsmæssige ramme, der udgøres af pantebrevet, er anvendt i tilsvarende omfang.

Der vil endvidere foreligge tiltrædelse af pantet, hvis panthaveren meddeler pantsætteren, at denne ikke længere har panthaverens samtykke til at sælge sit varelager ifølge regelmæssig drift. Forudsætningen for en sådan meddelelse er, at der foreligger en misligholdelse af aftaleforholdet, der hjemler, at panthaveren træder til sit pant. Panthaverens tiltrædelse kan ikke sammenlignes med almindelig panteretlig rådgivningsberøvelse og kravene hertil. Det er således ikke noget krav, at tiltrædelsen er effektiv i den forstand, at